

Farcaș împotriva României (dec.) – nr. 32596/04

Decizia din 14.09.2010 [Secția a III-a]

Art. 6

Procedură civilă

Art. 6 § 1

Accesul la o instanță

Imposibilitatea unei persoane cu handicap fizic de a avea acces la o instanță:
inadmisibilă

Art. 34

Împiedicarea exercitării dreptului de recurs

Imposibilitatea pentru reclamant, persoană cu handicap fizic, de a epuiza căile de recurs interne, în lipsa amenajărilor speciale care să permită accesul la serviciile publice: *inadmisibilă*

În fapt – Cauza privește imposibilitatea materială pentru reclamant, care suferă de un handicap locomotor, să aibă acces la anumite clădiri publice în orașul în care locuiește. Până în 2004, persoana în cauză muncea într-un atelier de telecomunicații în calitate de reparator electronist însă, în urma transferului la un nou post care presupunea realizarea unor intervenții pe teren incompatibile cu handicapul său, a fost nevoit să accepte încetarea contractului de muncă. Reclamantul pretinde că nu a avut posibilitatea să conteste concedierea sa în fața instanțelor interne, în lipsa unor intrări amenajate care să îi permită accesul la o instanță sau să solicite asistență juridică la baroul de avocați. Din aceleași motive, nu a avut nici posibilitatea de a depune o cerere pentru indemnizație de șomaj sau de a contesta refuzul de a i se atribui un asistent personal sau pensia de invaliditate care i-a fost acordată. În general, reclamantul se plânge în fața Curții europene de dificultățile majore de care s-a lovit pentru a lua contact cu lumea exterioară și pentru a-și dezvolta personalitatea, mai ales din cauza imposibilității de a utiliza transportul în comun și de a avea acces la anumite clădiri publice, în lipsa unei căi de acces pentru persoanele cu handicap.

În drept – Curtea consideră că, în privința capetelor de cerere ale reclamantului, se impune o examinare prin prisma art. 6 § 1 și art. 8, privite separat sau coroborate cu art. 14. Curtea decide, de asemenea, să examineze din oficiu dacă art. 34, privit separat sau coroborat cu art. 14, a fost sau nu respectat, având în vedere imposibilitatea invocată de către reclamant de a contesta deciziile privitoare la drepturile sale civile și de a putea astfel să epuizeze căile de atac interne, întrucât nu a putut intra în clădirile instanțelor naționale, contacta un avocat sau utiliza serviciile poștale.

Art. 6 § 1 și art. 34, privite separat sau coroborat cu art. 14: Reclamantul se plânge că nu a avut acces în justiție pentru a contesta decizia de încetare a activității sale profesionale, refuzul de a i se atribui un asistent personal sau, mai mult, suma primită ca pensie de invaliditate. Toate acestea au avut implicații directe asupra drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, în sensul art.

6 § 1, care urmează să se aplice. Curtea reamintește că un obstacol de fapt poate încălca Convenția în aceeași măsură ca și un obstacol juridic și că limitarea accesului la o instanță nu poate aduce atingere dreptului justițiabilului de a-și vedea cauza soluționată în mod echitabil. Art. 34 ar putea, de asemenea, să fie aplicabil dacă s-ar adevăra că reclamantul nu a putut să epuizeze căile de recurs interne, să consulte un avocat pentru a-i pregăti apărarea în fața instanțelor naționale și să comunice liber cu Curtea, din cauza lipsei amenajărilor speciale care să permită utilizarea serviciilor publice poștale de către persoanele cu mobilitate redusă. În această privință, statul ar fi trebuit, în baza art. 34, să ia măsuri pozitive.

În speță, Curtea a concluzionat că nici dreptul de acces la o instanță, nici dreptul de recurs individual nu au fost împiedicate de obstacole insurmontabile care să nu-i permită reclamantului să stea în justiție, să introducă o cerere sau să comunice liber cu Curtea. Astfel, reclamantul ar fi putut sesiza instanțele sau autoritățile administrative prin poștă sau, după caz, prin mandatar. Oficiul poștal de cartier era accesibil și, în orice caz, accesul nu era indispensabil depunerii scrisorilor. Asistența unui avocat nu era necesară pentru a iniția aceste proceduri și, de altfel, reclamantul s-ar fi putut adresa baroului prin poștă sau fax ori ar fi putut solicita instanței competente beneficiul asistenței gratuite a unui avocat. În fine, nu se poate reține existența unui tratament discriminatoriu contra reclamantului.

Concluzie: inadmisibilă (vădit nefondată).

Art. 8, privit separat sau coroborat cu art. 14: Curtea respinge, pe motivul neepuizării căilor de atac interne, capătul de cerere care se referă la deciziile angajatorului și la autoritățile administrative. În ceea ce privește omisiunea autorităților de a lua măsuri pentru a-i permite reclamantului accesul la anumite clădiri publice și de a circula în oraș, Curtea reamintește că art. 8 din convenție nu se poate aplica ca regulă generală și de fiecare dată când este vorba de viața cotidiană a unei persoane care pretinde o lipsă de acces la instituțiile publice, ci doar în cazul în care o astfel de lipsă de acces o împiedică să își ducă viața astfel încât dreptul său la dezvoltare personală și dreptul său de a stabili și întreține relații cu alte ființe umane și lumea exterioară sunt compromise. În acest caz, este de așteptat ca statul să ia măsuri pentru a asigura accesul la instituțiile în cauză. Totuși, având în vedere caracterul general al afirmațiilor reclamantului, subzistă dubiul cu privire la contactele zilnice ale reclamantului cu aceste instituții și la legătura directă și imediată între măsurile cerute statului și viața sa privată. În plus, Curtea constată că situația din orașul în care locuiește s-a ameliorat progresiv în ultimii ani, prin adoptarea unei noi legislații care favorizează integrarea persoanelor cu handicap. Pe de altă parte, fără a subestima dificultățile zilnice la care trebuie să facă față reclamantul, Curtea subliniază că, începând din noiembrie 2004 – puțin după introducerea cererii în fața sa -, reclamantul beneficiază de un asistent personal și încasează o indemnizație.

Concluzie: inadmisibilă (incompatibilitate *ratione materiae*).

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de grefă, prezentul rezumat nu obligă Curtea.

Apăsați aici pentru a accesa *Note de informare privind jurisprudența* ([Notes d'information sur la jurisprudence](#))